

Opgave 4

Zekerheidszoekers in de zorg

Sinds 2006 is de verzekering tegen zorgkosten in Nederland geprivatiseerd. Om hoge zorgpremies te voorkomen is in de Zorgverzekeringswet (Zvw) geregeld dat iedereen die in Nederland woont verplicht een basiszorgverzekering moet afsluiten. Volgens een onderzoeksbureau is een mogelijk gevolg van deze verplichte verzekering een toename van *moral hazard*, waardoor de collectieve zorguitgaven en uiteindelijk de zorgpremies alsnog kunnen stijgen.

- 3p 18 Maak van de onderstaande tekst een economisch juiste redenering. Bij verzekeringen in het algemeen hangt de keuze van de consument voor het afsluiten van een verzekering onder andere af van de mate van ... (1).... Bij de basiszorgverzekering is er daarom sprake van verplichte ... (2)...., waarbij de premie voor iedereen gelijk kan blijven. De verplichting voorkomt dat er ... (3)... optreedt, waarbij onevenredig veel mensen met een ... (4)... gezondheidsrisico zich zouden verzekeren. Kies uit:
- bij (1) asymmetrische informatie / risico-aversie
 - bij (2) belastingheffing / solidariteit
 - bij (3) asymmetrische informatie / averechtse selectie
 - bij (4) hoog / laag

- 2p 19 Leg uit dat *moral hazard* kan leiden tot hogere zorgpremies.

Om *moral hazard* te beperken heeft de regering in 2008 een verplicht eigen risico ingevoerd. Een verandering of verschuiving van dit eigen risico heeft invloed op de collectieve zorguitgaven. In 2016 bedraagt het eigen risico € 385. Bij een verschuiving wordt het beginpunt van het eigen risico verschoven van € 0 naar € 300 en moet de verzekerde de zorgkosten van € 300 tot € 685 zelf betalen (zie bron 1).

Gebruik bovenstaande informatie en bron 1.

- 1p 20 Bereken de vergoeding, bij een verschuiving van het eigen risico, die de verzekeraar in 2016 zou uitkeren aan een verzekerde die € 2.100 aan totale zorgkosten heeft.

In een actualiteitenprogramma discussiëren een minister, een Kamerlid en een econoom over het eigen risico. Enkele kijkers reageren via Twitter (zie bron 2).

- de minister:
“Ik stel voor het eigen risico met € 100 te verhogen. Hierdoor nemen de collectieve zorguitgaven af.”
- het Kamerlid:
“Nee hoor, de collectieve zorguitgaven gaan op langere termijn juist stijgen, doordat verzekerden zorg zullen mijden of uitstellen. Om die reden stelt mijn partij voor het eigen risico met € 100 te verlagen.”
- de econoom:
“Ik stel een verschoven eigen risico voor. Uit onderzoek blijkt namelijk dat mensen vanaf een bedrag van € 300 bewuster omgaan met hun zorgkosten en dus prijsgevoeliger zijn.”

Gebruik bovenstaande informatie en bron 2.

- 2p 21 Schrijf de naam van de kijkers op en geef aan op wiens voorstel zij reageren. Elk voorstel kan maar aan één kijker worden gekoppeld.
- @JUUL minister / Kamerlid / econoom
@VINZZ minister / Kamerlid / econoom
@SPORTY minister / Kamerlid / econoom

Een onderzoeksbureau heeft bij de mensen die een verplichte zorgverzekering hebben, onderzocht wat het effect is van de drie voorstellen op de collectieve zorguitgaven (zie bron 3).

Gebruik bron 3.

- 1p 22 Bereken het aantal mensen dat een verplichte zorgverzekering heeft.

Gebruik het voorstel van de econoom en bron 3.

- 2p 23 Past een prijselasticiteitscoëfficiënt van $-0,1$ of van $-0,2$ (bij (a) in bron 3) beter bij het voorstel van de econoom? Licht je keuze toe.

De onderzoekers schrijven in hun rapport:

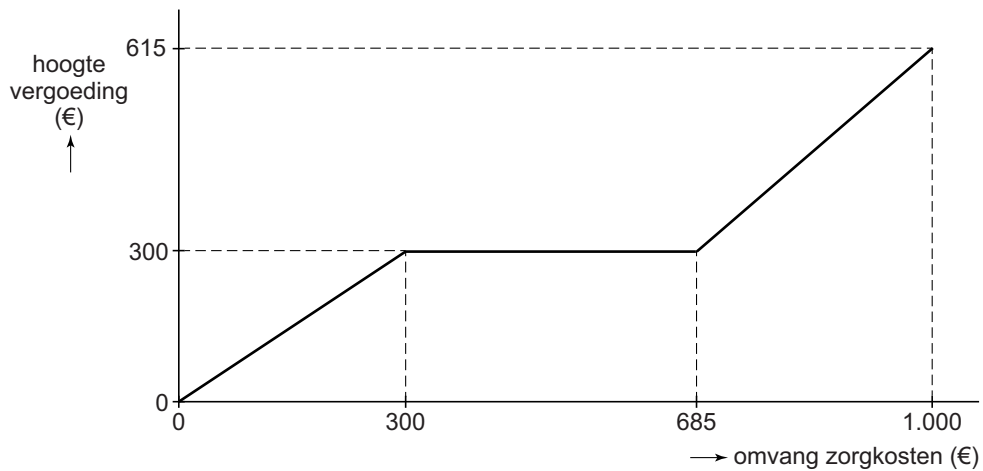
“Opvallend is dat bij het voorstel van de minister de daling van de collectieve uitgaven groter is dan de stijging van de eigen betalingen. Daarnaast valt op dat bij het voorstel van de econoom de collectieve zorguitgaven stijgen ondanks een stijging van de eigen betalingen. Een mogelijke verklaring voor beide ontwikkelingen is”

Gebruik bron 3.

- 3p **24** Schrijf het vervolg van de conclusie van de onderzoekers. In het vervolg moeten de volgende aspecten aan bod komen.
- 1 Een verklaring waaruit blijkt dat bij een verhoging van het eigen risico (voorstel minister) de daling van de collectieve uitgaven groter is dan de stijging van de eigen betalingen.
 - 2 Een verklaring waaruit blijkt dat bij het verschoven eigen risico (voorstel econoom) de collectieve zorguitgaven stijgen ondanks een stijging van de eigen betalingen.

Opgave 4

bron 1 verschoven eigen risico



bron 2 tweets van kijkers als reactie op de uitspraken in het actualiteitenprogramma



bron 3 effecten van het eigen risico op collectieve zorguitgaven en eigen betalingen

	voorstel		
	minister	Kamerlid	econoom
	verhogen eigen risico met € 100	verlagen eigen risico met € 100	verschoven eigen risico
prijselasticiteit voor alle zorg die onder het eigen risico valt	-0,14	-0,14	(a)
verandering collectieve zorguitgaven	€ 870 miljoen (daling)	€ 947 miljoen (stijging)	€ 373 miljoen (stijging)
verandering eigen betalingen verzekerden	€ 670 miljoen (stijging)	€ 737 miljoen (daling)	€ 563 miljoen (stijging)
verandering gemiddelde eigen betaling per verzekerde	+50 euro	-55 euro	+42 euro